

Les 1: Kennismaken met kanker.

Doel:

- Leerlingen beseffen dat kanker grote impact heeft op je leven: op school en thuis. Ze worden zich ervan bewust, dat leven met kanker betekent dat je steun van je directe omgeving nodig hebt.
- Leerlingen maken kennis met de gevolgen van de behandelingen die kankerpatiënten ondergaan.

Benodigdheden.

- Film Klokhuis: [‘Wat is kanker?’](#)
- Boek Klokhuis ‘Wat is kanker?’ (zie ‘te bestellen materiaal’)
- Boek ‘Achtste-groepers huilen niet’. (via bibliotheek)
Vriens, Jacques. Van Holkema & Warendorf, Houten, 2000, ISBN 90 2699 2270
(Het boek is inmiddels ook verfilmd.)
- Internet
- Teken- en knutselmaterialen.

inleiding	Toon de film van Het Klokhuis: ‘Wat is kanker?’
instructie	Voer een klassengesprek. Wat weet jij en hoe denk jij over kinderen met kanker? Praat in een klein groepje over de volgende stellingen en geef je mening. 1. Kinderen met kanker worden nooit meer beter. 2. Als je kanker hebt, kun je niet meer naar school. 3. Als je kanker hebt, ben je altijd kaal, je ziet er naar uit. 4. Kinderen met kanker zijn altijd verdrietig. 5. Kinderen met kanker zijn een beetje eng. 6. Spelen met kinderen die kanker hebben, is niet goed voor je. 7. Door gezond te leven, krijg je geen kanker.
verwerking	Geef de kinderen twee opdrachten en ze maken er een keuze uit. Hierbij spreekt u meteen de verschillende niveaus van de kinderen aan. Misschien kiest u er liever voor om alle opdrachten te laten uitvoeren in een circulatie model. Of u bepaalt welke leerling welke opdracht maakt. Opdracht 1: leesopdracht De leerlingen gaan aan de slag met een stuk tekst uit het boek ‘Achtste-groepers huilen niet’ van J. Vriens. Zie bijlage 1: tekst en vragen. Opdracht 2: Internetopdracht De behandeling van kanker is vaak heel zwaar en ingrijpend. Weet je hoe artsen proberen om je beter te maken? Welke medicijnen en

	therapieën (=behandelingen) er zijn, waarmee zij proberen om de ziekte te bestrijden? Zoek deze op internet. Kijk of je er achter kunt komen wat deze medicijnen met je doen.
afsluiting	Bespreek met de kinderen hoe zij deze les hebben ervaren.
extra	1. Bedenk een medicijn dat kanker kan genezen. Je mag het beschrijven, maar ook tekenen. 2. Bedenk een machine die kankercellen weg kan halen. Je kunt hem tekenen, maar misschien ook wel in elkaar knutselen. 3. Maak een toneelstukje van hooguit 10 minuten met in je achterhoofd wat je in deze les hebt geleerd.

Les 2: Aan het werk.

Doel:

- Kinderen gaan praktisch aan de slag. Ze maken een creatieve vertaling van de kennis die zij in les 1 hebben opgedaan.

Benodigdheden.

- Animatie film '[Paultje en de draak](#)'
- Klei
- Schilderbenodigdheden
- Computer/internet
- Papier en fineliners & stiften

inleiding	Toon de film ' Paultje en de Draak '. Dit is een animatiefilm voor kinderen van 5 tot 13 jaar, die weergeeft wat 'vechten tegen kanker' is. Bespreek na afloop kort wat de leerlingen er van vonden.
instructie	Geef de kinderen de verschillende opdrachten en ze maken er een keuze uit. Hierbij spreekt u meteen de verschillende niveaus van de kinderen aan. Misschien kiest u er liever voor om alle opdrachten te laten uitvoeren in een circulatie model. Of u bepaalt welke leerling welke opdracht maakt.
verwerking	Opdracht 1: maak van klei een beeld dat voor jou de ziekte kanker verbeeldt. Dat mag gerust ook een soort draak zijn. Maar het zou leuk zijn als je zelf iets bedenkt. Opdracht 2: maak een schilderij dat voor jou de ziekte kanker verbeeldt. Denk wel aan de kleuren die je gebruikt. Passen die bij boos, verdrietig en ziek? Welke kleuren horen bij het bericht dat je weer helemaal beter bent geworden? Opdracht 3: maak een Prezi of PowerPoint-presentatie over kanker. Bedenk van te voren goed wat je wilt vertellen. Wil je iets vertellen over de verschillende soorten van kanker of over de behandeling van kanker? Of juist over wat het met je doet als je kanker krijgt of iemand in jouw omgeving ziek is geworden. De presentatie mag hooguit 8 dia's groot zijn. Opdracht 4: maak een stripverhaal over wat je bezighoudt als je aan kanker denkt. Opdracht 5: er zijn heel veel organisaties die vechten tegen kanker en mensen die kanker hebben willen helpen. Zoek op internet op welke organisaties dit zijn, wat ze doen en maak er een collage van. (Ook de collage kun je op de computer maken.) Opdracht 6: organisaties hebben geld nodig om hun goede werk te kunnen doen. Weet jij op welke manieren ze dit doen? Kun je zelf een manier bedenken? Kun je misschien zelf een actie bedenken en uitvoeren?

afsluiting	Geef de kinderen tijd en gelegenheid om hun opdracht aan hun klasgenoten te presenteren. Laat hen aangeven waarom ze juist deze opdracht hebben gekozen.
------------	--

Les 3: Als schelden wel zeer doet.

Doel:

- Leerlingen worden zich bewust dat schelden met het woord kanker verkeerd is.
- Leerlingen leren deze boodschap naar buiten te brengen.

Benodigdheden:

- Papier op minimaal A1 formaat
- Verschillende tekenmaterialen (keuze is vrij)
- Markeerstiften
- Internet, website www.kankerverziektjetaal.nl

inleiding	Presenteer de poster 'Kanker verziekt je taal'; zie bijlage 2. Lees het gedicht van de poster voor. De leerlingen hebben in de voorgaande lessen geleerd wat kanker is en hoe groot de impact van kanker op je leven is. Begrijpen zij het gedicht en de poster?
instructie	Het verhaal van Richelle Laurijsen. Eind oktober 2009 start de ernstig zieke Richelle Laurijsen (16 jaar) uit Harderwijk de actie 'Kanker verziekt je taal'. Richelle heeft altijd een hekel gehad aan het schelden met het woord kanker. Vooral toen ze zelf ziek werd, viel het haar op hoe vaak mensen schelden en hoe kwetsend dat kan zijn. Niet alleen voor iemand die kanker heeft, maar ook voor iedereen die familie, een vriend of een kennis heeft met kanker. Of men kent iemand die aan kanker is doodgegaan. De actie overstijgt alle verwachtingen en wordt een landelijk succes. Slechts drie weken na de start van de actie overlijdt Richelle op 21 november 2009 aan de gevolgen van kanker. De website 'Kanker verziekt je taal' kan worden getoond.
verwerking	Lees de casus voor; zie bijlage 3. Vervolgens gaan de leerlingen aan de slag om zelf een 'ka-haa woord' te bedenken en ze verwerken dit in een kreet, yell, slogan, rap of gedicht. Bijvoorbeeld: <i>Schelden met een K-woord</i> <i>Je wilt het toch niet horen</i> <i>Kaktus of Kameel</i> <i>Klinkt me beter in de oren</i> Of <i>Schelden verziekt je taal</i> <i>Dat is waar ik echt van baal!</i>

afsluiting klas	De kinderen laten aan hun groep de posters zien en vertellen erbij over hun keuzes.
afsluiting school breed	Maak een presentatie van gemaakte werkstukken op een tentoonstellingstafel of door een optreden op het podium van de school. Op de site van de school of in uw schoolkrant/schoolinformatieblad kunt u laten zien wat u gemaakt heeft met de kinderen en het communiceren naar de ouders.